

VIŅA ŽĒLASTĪBAS DARBU PIEMIŅA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Joz. 3; 4. Moz. 14:44; Lūk. 18:18–27; Joz. 4; Jņ. 14:26; Ebr. 4:8–11.

ATMIŅAS PANTS:

“Jo Tas Kungs, jūsu Dievs, lika izsīkt Jordānas ūdenim jūsu priekšā, iekāms jūs bijāt pārgājuši, tāpat kā Tas Kungs, jūsu Dievs, bija darījis ar Niedru jūru, likdams arī tai izsīkt sausai mūsu priekšā, iekāms bijām izgājuši tai cauri, lai visas zemes tautas atzīst Tā Kunga roku, ka tā ir stipra, un lai jūs bīstaties To Kungu, jūsu Dievu, visu savu mūža dienu” (Joz. 4:23, 24).

Policijas darbinieks deva signālu. Džonam bija jāapstājas. Policists palūdza viņa autovadītāja apliecību, un tajā brīdī Džonam ienāca prātā, ka viņš bija atstājis savu maku kopā ar autovadītāja apliecību birojā. Džons paskaidroja notikušo, un policists jautāja par viņa darbu. Džons atbildēja, ka ir profesors. Kad policists iedeva Džonam sodu, viņš teica, lai neuztver to kā naudas sodu.

“Tā ir mācību maksa,” viņš teica. “Kad cilvēki vēlas kaut ko iemācīties, viņiem jāsedz mācību maksa. Šī ir jūsu mācību maksa, lai iemācītos neaizmirst savu apliecību, sēžoties pie stūres. Lai jums jauka diena, profesor!”

Kā cilvēki mēs aizmirstam lietas, kas nav pastāvīgi mūsu redzeslokā. Mēs aizmirstam atbildēt uz telefona zvaniem, atbildēt uz e-pastiem, aplaistīt augus, nosūtīt dzimšanas dienas vēlējumus utt. Sarakstu varētu turpināt. Tomēr, aizmirstot par savām garīgajām vajadzībām, varētu būt smagākas sekas nekā vienkārši saņemt naudas sodu, jo īpaši tāpēc, ka mēs saskaramies ar to, kas burtiski ir mūsu mūžīgais liktenis.

Pētīsim, kā ebreju tauta šķērsoja Jordānu, un uzzināsim, ko varam mācīties no viņu pieredzes.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 18. oktobrī.

Jordānas šķērsošana

Izlasi Joz. 3:1–5 un 4. Moz. 14:41–44. Kāpēc Dievs lūdza israēliešiem īpaši sagatavoties tam, kas drīz notiks?

Ši ir pirmā reize, kad Jozuas grāmatā ir pieminēts Derības šķirsts. Līdz šim brīdim Vecās Derības stāstījumā šķirsts ir parādījies svētnīcas kontekstā (2. Moz. 40:21), Israēla ceļojumā no Sinaja kalna (4. Moz. 10:33–36) un neveiksmīgajā mēģinājumā sākt Kānaānas iekarošanu (4. Moz. 14:44). Tas bija vissvētākais priekšmets Israēla svētnīcā un saturēja trīs priekšmetus, kas katrs izteica Israēla īpašās attiecības ar Dievu: (1) plāksnes ar desmit baušļiem, (2) augstā priestera Ārona zizli un (3) mannas krūzi (2. Moz. 16:33, Ebr. 9:4).

Šķirsts un sagatavošanās Jordānas šķērsošanai atgādināja Israēlam, ka viņi neies Kānaānā, kā un kad paši ir izdomājuši. Iekarošana būs veiksmīga tikai tad, ja viņi sekos Dieva veidam un laikam. Dievs, kurš ir aprakstīts kā sēdošs tronī virs ķerubiem, kas sedza derības šķirstu (2. Moz. 25:22, 4. Moz. 7:89), un kura kustības tiek identificētas ar šķirsta kustībām, ienāk Kānaānā israēliešu priekšā kā Tas, kurš vada iekarošanu.

Termins, kas tulkots kā “svētīties” (Joz. 3:5) vai “svētīt” (ESV), attiecas uz šķīstīšanas procesu, kas ir līdzīgs tam, ko priesteri ievēroja pirms kalpošanas uzsākšanas svētnīcā (2. Moz. 28:41; 29:1) un ko Israēla tauta veica pirms Dieva atklāsmes Sinaja kalnā (2. Moz. 19:10, 14). Šī iesvētīšana ietvēra grēka atmešanu un visu rituālo piemaisījumu noņemšanu. Tā pati pavēle parādās 4. Moz. 11:18 saistībā ar gaidāmo Dieva brīnumu. Šāda sagatavošanās bija nepieciešama arī pirms kauju izcīnīšanas karā (5. Moz. 23:14). Pirms Dievs var cīnīties par Israēlu kaujā, viņiem ir jāparāda sava uzticība Viņam un jāpaļaujas uz Viņu kā uz savu Pavēlnieku.

Jordānas šķērsošanas brīnums pierādīja israēliešiem, ka Kunga solījumam padzīt šos cilvēkus no šīs zemes var uzticēties. Tas, kurš varēja nodrošināt Jordānas šķērsošanu sausām kājām, varēja arī piešķirt viņiem dāvanā zemi.

Dievs ne vienmēr pašķir Jordānu. Viņa iejaukšanās ne vienmēr ir tik acīmredzama. Kā, jūsuprāt, mēs varam attīstīt garīgo sagatavotību, lai piedzīvotu un saskatītu Dieva darbus mūsu labā?

Dzīvais brīnumu Dievs

Izlasi Joz. 3:6–17. Ko brīnumainā Jordānas šķērsošana mums stāsta par mūsu Dieva raksturu, kuram mēs kalpojam? _____

Jordānas upes šķērsošana Joz. 3:5 ir aprakstīta ar senebreju vārdu “nifla’ot” (“brīnumi”), kas parasti attiecas uz Dieva varenajiem, pārdabiskajiem darbiem un demonstrē Viņa unikalitāti (Ps. 72:18; 86:10). Vēlāk israēlieši pārdomāja šos darbus un rezultātā slavēja Kungu (Ps. 9:1) un sludināja Viņu tautu vidū (Ps. 96:3). Kā šādi brīnumi tika aprakstītas sērgas Ēģiptē (2. Moz. 3:20, Mih. 7:15), Sarkanās jūras šķērsošana, kā arī Dieva vadība tuksnesī (Ps. 78:12–16).

Bībeles autori zināja un apliecināja, ka Dievs, kas radīja pasauli, nekad nav ticis Savas radības ierobežots vai piespiests. Viņam nekas nav neiespējams (ebr. “pārāk brīnišķīgs”) (Jer. 32:17). Viņa vārds un Viņa daba ir brīnišķīga (Soģu 13:18), un Viņš ir ārpus mūsu izpratnes.

Atšķirībā no citu tautu dieviem, kas nevar glābt (Ps. 96:5, Jes. 44:8), Bībeles Dievs ir “dzīvs Dievs”, kas ir aktīvs un kura sekotāji var Viņam uzticēties, gaidot Viņa iejaukšanos Savas tautas labā.

Pravietis Caharija lietoja to pašu terminu (no tā paša vārda saknes kā “nifla’ot”), iztēlojoties Israēla nākotni pēc Babilonijas gūsta. Viņš redzēja, ka Jeruzaleme tiks pilnībā atjaunota, pilsētas ielās sēdēs vecie cilvēki un tur spēlēsies zēni un meitenes. Šķietami neticīgajiem galvaspilsētas iedzīvotājiem, kuri joprojām izrādīja tās iznīcināšanas pazīmes, Caharija paziņoja: “Tā saka Tas Kungs Cebaots: ja tas arī izliktos neiespējams šīs pāri palikušās tautas acīm tanīs dienās, vai tad tam būtu jābūt par neiespējamu arī Manu acu priekšā? – saka Tas Kungs Cebaots. Tā saka Tas Kungs Cebaots: redzi, Es izglābšu Savu tautu no zemes, kas ir pret saules lēktu, un arī no tās, kas ir pret saules rietu, un atvedīšu viņus šurp, lai viņi dzīvo Jeruzalemē” (Cah. 8:6–8).

Izlasi Lk. 18:18–27. Kā Jēzus atbilde Saviem mācekļiem mudina jūs uzticēties Dievam arī tajā, kas šķiet neiespējams? _____

Piemini

Izlasi Jozuas grāmatas 4. nodaļu. Kāpēc Dievs lūdza israēliešiem uzcelt pieminekli?

Šo akmeņu mērķis bija kļūt par “zīmi”. Ebreju valodas termins “ot” bieži tiek saistīts ar vārdu “brīnums” un var attiekties uz Dieva brīnumainajiem darbiem (sk. vakardienas tēmu), piemēram, Ēģiptes mocībām (2. Moz. 7:3, 5. Moz. 4:34). Tas var nozīmēt arī “simbolu” vai “zīmi” – kā dziļākas vai transcendentālas realitātes ārēju pazīmi. Piemēram, varavīksne ir derības “zīme” (1. Moz. 9:12, 13); asinis uz Israēla namu durvju stenderēm un palodzēm arī tiek sauktas par “zīmi” (2. Moz. 12:13); un vissvarīgākais – sabats kā Radīšanas un Dieva svētījošās klātbūtnes “zīme” (2. Moz. 31:13, 17; Ec. 20:12).

Šeit zīme kalpo kā piemiņas zīme, atgādinot katrai nākamajai paaudzei par upes šķērsošanas brīnumu. Termins “piemineklis” (“zikkaron”) cēlies no vārda “zakar” – “atcerēties”, kas apzīmē vairāk nekā pasīvu pieminēšanas aktu. Tas nozīmē atcerēšanos, kam seko atbilstoša rīcība (5. Moz. 5:15; 8:2). Akmens pieminekļu uzstādīšana (1. Moz. 28:18–22) un rituāli, kas izraisīja jautājumus (2. Moz. 12:26, 27; 5. Moz. 6:20–25), Vecajā Derībā bija izplatīti. Tā vietā, lai atkal un atkal atkārtotu brīnumus, Dievs uzstāda pieminekļus, kas atgādina par Viņa dižajiem darbiem un rosina sniegt jēgpilnas atbildes. Tāpēc zīmei ir jābūt “mūžīgi”, kas norāda uz nepieciešamību pastāvīgi saglabāt šo Kunga brīnumu Viņa tautas kolektīvajā atmiņā.

Nākamo paaudžu potenciālais jautājums ir nozīmīgs, jo tas ir formulēts personīgā veidā: “Kas jums ir šie akmeņi?” Katrai nākamajai paaudzei ir jāizprot un jāapgūst šo akmeņu nozīmi personīgi. Ticība brīnumdarošam Dievam var saglabāties tikai tad, ja katra paaudze no jauna atklās Jahves vareno darbu nozīmi. Šāda ticība radīs būtisku atšķirību starp uzticīgu, Bibēlē balstītu “tradīciju” ievērošanu un “tradicionālismu” jeb dzīvās paaudzes mirušo reliģiju, kurai ir atņemta tās sākotnējā vērtība un dedzība. Galu galā mums ir jāpadara Bibēlē balstītā ticība par savējo. Nevienam, pat ne mūsu senči, nevar ticēt mūsu vietā.

Kādi ir daži no jūsu pašu dzīvesstāstiem, personīgajiem piemiņas brīžiem ar Kungu, kas palīdz jums atcerēties, ko Viņš ir darījis jūsu labā? _____

Aizmāršība

Izlasi Joz. 4:20–24, ņemot vērā šādus pantus: Soģu 3:7; 8:34; Ps. 78:11; 5. Moz. 8:2, 18; Ps. 45:17. Kāpēc bija tik svarīgi atcerēties Kunga varenos darbus? _____

Ievērojiet personas maiņu Joz. 4:23. Tur teikts, ka Jordānas ūdeņi ir izsīkuši “jūsu” priekšā, tas ir, visu israēliešu priekšā, kuri tikko bija šķērsojuši Jordānu. Turpretī par Sarkano jūru teikts, ka tā ir izsīkusi “mūsu” priekšā, kuri vēl bija klāt no pirmās paaudzes un piedzīvoja izešanu no Ēģiptes. Abi notikumi, ko piedzīvoja divas dažādas paaudzes, bija līdzīgas nozīmes, kas ļāva otrajai paaudzei, izmantojot vecāku liecības, no jauna atklāt sev to pašu Jordānas šķērsošanas nozīmi.

Parasti mēs aizmāršību uztveram kā normālu visu cilvēku iezīmi. Tomēr aizmāršība garīgā nozīmē var izraisīt nopietnas sekas. Pat mūsdienās, ja vēlamies saglabāt savu identitāti kā tauta ar īpašu aicinājumu un misiju, mums jārada iespējas atsvaidzināt gan savu individuālo, gan kolektīvo garīgo atmiņu, lai saglabātu fokusu uz to, no kurienes nākam, kas mēs esam un kādam nolūkam esam šeit.

Izlasi 1. Kor. 11:24, 25 un Jņ. 14:26. Kāpēc mums vienmēr jāatceras, ko Kristus paveica mūsu labā? Kas vēl patiesībā ir svarīgs bez tā? _____

Elena Vaita skaidri saprata, ka, pastāvīgi nevadoties pēc Dieva pagātnes darbiem un atklāsmēm, mēs noteikti zaudēsim motivāciju veikt savu misiju nākotnē: “Mums nav no kā baidīties nākotnē, izņemot to, ka varam aizmirst veidu, kā Kungs mūs ir vadījis, un Viņa mācības vēsturē.” (Elena Vaita “Life Sketches”, 196. lpp.)

Lai gan ir svarīgi atcerēties pagātņi un to, kā Kungs ir darbojies jūsu dzīvē, kāpēc jums jau tagad dienu no dienas ir jāpiedzīvo Viņš un Viņa mīlestības un klātbūtnes realitāte? _____

Aiz Jordānas

“Viņš pārvērtā jūru par sausumu, sausām kājām varēja iet pāri upei; tādēļ mēs lai priecājamies par Viņu!” (Ps. 66:6)

Gan Sarkanās jūras, gan Jordānas šķērsošana iezīmē jaunu laikmetu Bībeles vēsturē, un abām ir simboliska nozīme (sk. Ps. 66:6; 114:1–7 un 2. Ķēn. 2:6–15). Jau Vecajā Derībā ir teksti, kas saista abus šķērsošanas notikumus un norāda uz nozīmi, kas sniedzas tālāk par sākotnējiem apstākļiem. 66. psalmā dziesminieks cildina Dieva pestīšanas darbu savā dzīvē (Ps. 66:16–19), atsaucoties uz Sarkanās jūras un Jordānas šķērsošanu.

Arī 114. psalms saista abus notikumus kopā ne tādēļ, ka autors neredzētu hronoloģisku atšķirību starp tiem, bet gan abu šķērsošanu kopīgās teoloģiskās nozīmes dēļ. Tādējādi abi notikumi tiek uzskatīti par Israēla statusa maiņas veicinātājiem – no verdzības uz brīvību, pēc tam no klejotāju statusa bez savas zemes uz valstiskumu. Šajos psalmos abu šķērsošanu pieminēšana ilustrē autora statusa maiņu no apspiešanas, nabadzības, bezpalīdzības un pazemojuma uz drošību, labklājību, pestīšanu un cieņu.

Tieši pie Jordānas notiek arī Elijas pārceļšana līdzīga brīnuma kontekstā, ko lasām Jozuas grāmatā. Elijam šķērsošana atnesa visnozīmīgāko statusa maiņu dzīvē – viņš tika aizrauts Debesīs. Arī Elisam tas atnesa svarīgas pārmaiņas – pravieša palīgs (1. Ķēn. 19:21) kļuva par tautas pravieti (2. Ķēn. 2:22).

Izlasī Mt. 3:16, 17 un Mk. 1:9. Kā šie Jaunās Derības rakstnieki norāda uz Jordānas upes simbolisko, garīgo nozīmi? _____

Jēzus kā Israēla pārstāvja kalpošana uz zemes seko senā Israēla vēstures paraugam. Jēzus piedzīvo “Sarkanās jūras” un “Jordānas” pieredzi. Viņš tiek izsaukts no Ēģiptes pēc nāves sprieduma (Mt. 2:14–16), pavada 40 dienas tuksnesī (Mt. 4:2), līdzīgi kā senais Israēls 40 gadus, un, pārejot no privātās dzīves uz publisko kalpošanu, Viņš tiek kristīts Jordānā (Mt. 3:16, 17; Mk. 1:9).

Vēlāk Ebr. 3. un 4. nodaļā tiek atzīta Jordānas šķērsošanas simboliskā nozīme un tiek atklāta ieiešana Kānaānā kā priekšvēstnesis “dusēšanai žēlastībā”, kur kristieši nonāk caur ticību.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Jordānas šķērsošana” (483., 484. lpp.).

„Rūpīgi izpētiet Israēla pieredzi ceļojumos uz Kānaānu. Izpētiet Jozuas grāmatas trešo un ceturto nodaļu, kurās aprakstīta viņu gatavošanās un Jordānas šķērsošana ceļā uz Apsolīto zemi. Mums jāuztur sirds un prāts modrībā, atsvaidzinot atmiņu par mācībām, ko Kungs mācīja Saviem Jaudīm senatnē. Tad mums, kā Viņš to bija iecerējis viņiem, Viņa Vārda mācības vienmēr būs interesantas un iespaidīgas.” (Elenas Vaitas komentāri “SDA Bībeles komentāri” 2. sēj., 994. lpp.).

“Mūsdienu Israēlam draud lielākas briesmas aizmirst Dievu un tikt ievestiem elkdievībā nekā Viņa senajai tautai. Tiek pielūgti daudzi elki, un to dara pat tie, kas sevi dēvē par sabata ievērotājiem. Dievs īpaši pavēlēja Savai senajai tautai sargāties no elkdievības, jo, ja viņi tiktu novirzīti no kalpošanas dzīvajam Dievam, Viņa lāsts gultots uz viņiem, savukārt, ja tie Viņu mīlētu no visas sirds, no visas dvēseles un no visa spēka, Viņš tos bagātīgi svētītu ar pārticību un bagātīgiem krājumiem un atbrīvotu no slimībām.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 1. sēj., 609. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārrunāji grupā brīnumaino Jordānas šķērsošanu. Kā jūs definētu brīnumus? Kāpēc šķiet, ka Dievs mūsdienās neveic līdzīgus brīnumus?

2. Kādus praktiskus veidus jūs varētu savā grupā pārrunāt, lai novērstu garīgu aizmāršību gan personīgā līmenī, gan draudzē? Lai gan ir svarīgi, lai mums būtu pastāvīgas, dinamiskas attiecības ar Dievu un lai mēs nebalstītu visu savu kristīgo pieredzi uz spēcīgajām pagātnes liecībām, kā mēs vienalga varam izmantot savu pagātnes pieredzi kā atgādinājumu tam, kā Dievs ir darbojies mūsu katra dzīvē?

3. Kā, jūsu prātā, sabats, no vienas puses, var palīdzēt mums atcerēties Dieva iejaukšanos mūsu dzīvē un, no otras puses, sniegt mums priekšnojautu par absolīto atpūtu Viņa valstībā? Kā sabats norāda ne tikai uz to, kas mums būtu jāatceras, bet arī uz to, uz ko mēs varam cerēt nākotnē?